

рит с аналитизма на критика в целостта на трайно развитие за съдбата на българската литература. Схващането за хармония и логическа последователност в еволюцията на националната литература е защитено най-добре в статията „Последният възрожденец“. Става дума за поетическата съдба на Яворов и заглавното звучи предизвикателно за всеки, изградил мнението си по въпроса върху представата за пълната приобщеност на Яворовото творчество към модернизма. Авторът възразява на схематизиращата крайност на този възглед и убедително защитава тезата, че диалогизмът на Яворовата поезия е проведен при други условия диалогизъм на Ботевата поетика, че дори с риторичността на поетическия си език като един от най-вышните белези на поетическото изкуство той продължава много от стила на възрожденската поезия. В неговото творчество духът на Възраждането и естетиката на модернизма са в антиномично противоборство, но съществуват едновременно и в напрежението между тях са духовната драма на поета и драматизмът на творчеството му. В този драматизъм са кълновете на новия поетически дух, който абсолютизира една от страните, изчерпвайки възможностите в монологичността на символизма, за да получи по-късно потапяне в нов тип диалогичност при Гео Милев.

Освен възприемането на литературното развитие като обусловен в различните си периоди процес тази статия показва и друга страна от методологията на автора. Творчеството на Яворов той разглежда във връзка със социално-психологическите условия на времето. Уважението му към иманентните литературно-развойни принципи не означава дискриминиране на социологически и психологическия подход. Показателна в това отношение е статията „Където всички са един и всеки все пак — сам“, проследяваща отражението на Балканската война в българската литература. Отбелязано е отношението към тази тема на много поети и писатели, възприели войната като решително събитие в националната история, сложило траен печат върху духа на литературата ни. Литературното преживяване на Балканската война започва с еуфорията на пламения патриотизъм, посочва авторът, и свързва с горчивата равностетка в произведенията на Й. Йовков, Л. Стоянов, К. Петканов, Д. Дебелянов. Откриването на връзките между гражданската история и литературните идеи продължава и в портретите на А. Каралийчев и Н. Хрелков. Зад носталгичното „извънвреме“ в прозата на Каралийчев критикът открива грижливо обмислено връщане към корените на родовата памет и душевност след горчивото разочарование от септемврийските погроми.

Заедно с „Последният възрожденец“ още две от статиите в „Личности и идеи“ правят силно впечатление — „Гротеската „Обърнато небе“ и идеята за нашето възвръщане“ и „Новата проза — в търсене на героя“. Първата е плод на продължително увлечение по художествените свят на Радичков, както разбираме от есеистичното въстъпление, неподчинена на обратна от другите статии аналитична логика. Тук критикът постига потвърждение на идеите си, без да изхожда от социалния контекст и идейно-психологическите настроения на художника, за да достигне до материализираното

им в произведението, а анализира структурата на произведението, за да докаже промяна в творческия светоглед на писателя. Този подход е успешно проведен и като краен резултат е най-малкото равностоен на другия, защото примиряването на опозициите: небе—земя и минало—настояще от ранната проза на Радичков в един нееднократно споделян възглед за актуалността на действителността само като преживян опит в по-късното творчество на писателя, т. е. хуманизирането на хронотона като по-висша фаза от идейно-естетическата му еволюция, звучи убедително не само за Радичковото творчество, но се потвърждава от движението на цялата българска проза.

По друг начин достига до този извод Ал. Йорданов в статията „Новата проза — в търсене на героя“. Трудно може да се коригира наблюдаваната му върху първия етап от развитието ѝ — увлеченията по инфантилизма. Безспорно това е полезен момент в диалектиката ѝ, не толкова осигурил нови идейно-тематични пространства, колкото обезсилил някои остарели насоки. В тезата на критика отрезвяването на „инфантилния“ герой е свързано с драмата на прехода, с носталгията по разрушените родови традиции и здравите „корени“. Тази загуба означава оставане сам със себе си. „Процесът на „обръщане към себе си“ днес владее съвременната българска литература. Той е съпроводен с повишено идейно, стилово и тематично раздвижване на белетристиката, с многообразието на жанрови форми, с изненадващи експериментаторски търсения в поетиката.“ Своите схващания критикът доказва на богат литературно-художествен материал и в тази статия успява не само да открие тенденциите, но и да посочи ярките им носители, да събуди интерес към много творби, които осъществяват движението на днешната литература. А това е един от сигурните показатели, че имаме среща с критическа книга, която съдържа най-важните и трудни достойнства на критическото изкуство.

Иван Карадочев

ДВЕ ЗНАЧИТЕЛНИ ПУБЛИКАЦИИ ЗА НЕОФИТ РИЛСКИ

През 1984 г. Сионалното издателство в София отпечата трудовете „Принос към биографията на отец Неофит Рилски“ от стобийския епископ Арсений и „Отец йеромонах Неофит Рилски“ от неврокопския митрополит Пимен.

Първият от тези два труда е документален. В него са поместени 234 необнародвани писма от и главно до Неофит Рилски. След познатите капитали публикации от такова естество („Нови студии из областта на Българското възрождане“ от Иван Шишманов (1926 г.) и „Принос към биографията на Неофит Рилски. Гръцки писма до него“ от Иван Снегаров (1956 г.) това е третият по величина епистолярен източник за живота, личността и разностранната дейност на бележития представител на българската филологическа мисъл, на книжовността и Българското просвещение от втората четвърт до 60-те години на миналия век.

Значението на поместените в книгата писма е

многопосочно и не бе възможно те да бъдат цялостно усвоени с частично им използване в отделни изследвания. Първо, тези писма обогатяват представата за Неофитовите „съкореспонденти“ от различни краища на страната и извън нея — ученици, духовници, просветни дейци, държавни служители, правителствени лица, учени и художници, роднини. Второ, свидетелствуват за интензивността на поддържаните помежду им връзки — малко на брой са едипингите писма, редица съкореспонденти разменят с Неофит повече писма и в продължение на няколко години, дори десетилетия, което само по себе си свидетелствува за съществуващото помежду им сътрудничество. Писмата на Йеромонах Йосиф са 12, а на Захари Зограф — 20, заедно с анотираните от Ив. Шишманов 38 те са общо 58; писмата на И. Димитриевич са 33 и само в отделни точки повтарят предмета на обявените от Ив. Шишманов девет негови писма. Трето, документите в този том изместват с няколко години назад най-рано датираните Неофитови писма — сега те са от 1830 г., а не от 1835 г., както е смятал И. Шишманов, приемайки всички по-ранни автентични източници за „изгубени“ в пелелищата на опожарения през 1833 г. Рилски манастир. Четвърто, всички новопубликувани писма потвърждават и обогатяват отдавна оформеното знание за големия пиетет на съвременниците към всеуважаемия учител и съставител на първата професионално написана граматика на българския език, към изтъкнатия представител на българската национална и филологическа мисъл през посочения период.

Най-важното е, че писмата засягат съществени моменти както от дейността на Неофит, така и от българското просветно движение тогава. Съдържанието им спомога да се изясни например окончателно нерешеният от И. Шишманов въпрос за съображенията и основанията на търновския митрополит Иларион да изпрати в Румъния именно Неофит, възлагайки му усвояването на взаимно-учебната метода и подготвянето на съответните помагала; при това се уточняват месецът на заминаването и датата на пристигането, предоставените на книжовника условия за работа, също превеждането на „Взаимноучителни таблици“ и отпечатването на труда, създадене на са такава основа обтегнати отношения между Христовула Костович (Сичан Николов) и Неофит Рилски. Писмата хвърлят нова светлина върху учителстването на видния педагог в Самоков, Габрово и Копривница, върху възможното или очакваното учителстване в други градове, върху неговия престой на остров Халки и занимаващите го там проблеми. Те изобилствуват от допълнителни сведения за съставянето и печатането на речника, на „Христовия славянски език“ и други Неофитови или не негови произведения, показателни за усвояването на книгата и нейната нарастваща роля в цялостната система на новобългарската култура от епохата на Възраждането.

Особено ценни от тази гледна точка са писмата на Йоан Димитриевич (типограф в Патриаршеската печатница в Цариград), на Захари Зограф, Калист Луков и някои още техни съвременници. Несъмнен научен интерес представлява Неофитовото писмо от 4. II. 1846 г. до Игнат Рилец в Пазарджик — главно с изразеното в него намерение

на автора да преведе „Илиада“ на „наш старинен език“. Също и благодарственото писмо на Виктор Григорович (Букурещ, 15. XI. 1845 г.), с което руският славист „завършва“, така да се каже, плодотворното си пътешествие из българските земи и отдава дан на оказаното му гостоприемство в Рилския манастир. Или писмото на монах Пансий Рилец от 31. VII. 1860 г., предаващо всенародното опиянение от извоюваната църковна независимост: „Филибе се обърна на Пловдив. Българщината напредува. На елинизма удраме бука!“ — така образно се е изразил намиращият се в Пловдив монах.

Превеждам само някои от примерите, които илюстрират голямата научна стойност на публикацията. Много от писмата са ценни още и със съдържащите се в тях сведения относно предпочитанията, характера, всекидневните битови нужди, грижи, неволи, сполуки и разочарования на Неофит Рилски, както и за отравени към него обиди и пристрастни обвинения. Те не са били нито малко, нито временни, нито пък са останали без отражение върху книжовния му подвиг. Тези и всички сходни писма на просветителя, публикувани в преобладаващата им част от И. Шишманов, улесняват едно психологично изследване на личността на Неофит Рилски и неговото време, нуждата от което е така осезаема днес.

Предговорът към изданието не е разточителен, показателен се е необходимо, а коментарът към някои писма е толкова съдържателен и обстоен, че възстановява връзката им с обнародвани преди писма, подпомага научното разглеждане на произтичащи от тях въпроси, дава точни сведения за мяно установими подробности. Факсимилетата обаче са нечетливи, не илюстрират почерка и личността на подателите им. Тази малка подробност с нищо не намалява заслугата и приноса на автора на труда, обявената в предговора му бъдеща публикация на Неофитовите писма от годините 1860—1864 (съхранявани също в библиотеките на Рилския манастир), събужда голям интерес и това трябва да бъде насърчение за нейното по-скорошно завършване.

Написана върху основата на богат документален материал (писма, ръкописи, бележки, конспекти) и многобройни изследвания, книгата на неврокопския митрополит Пимен е по същество монография за живота и разностранната национално-просветна дейност на Неофит. Като използва по-сочения по-горе труд още преди издването му, авторът решава неизяснени досега моменти от жизнения път на Неофит, разглежда всички негови произведения (печатаните и останалите в ръкопис), спира се върху учителстването му, излага подробно своето разбиране за определящите черти в характера и личността му, предава отношението на съвременниците към типични за вдъхновения му образ белези. В отделни свои чисти трудет е придобил значението и на опит за психологичен очерк, което подсилва още повече вниманието на специалистите. Искан определено да подчертая, че проведената от автора изследователска работа завършва с оформянето на подробно обосновани твърдения за хронологическата последователност в живота и дейността на нашия просветител, с обстоен и системен преглед на цялото книжовно наследство на Неофит, с проверени и критично

съпоставени твърдения за някои „заплетени моменти“ в сложната биография на книжовника, а така също . . . с фактологични грешки и някои неприемливи от съвременно гледище изводи. Престоят на Неофит Рилски на остров Халки, програмата на богословското училище и отреденото в нея предно място на славянския език, предприето и извършено от Неофит там, личните и деловите му отношения с редица български книжовници — ето само някои тематични линии в труда, които са обогатени с нови факти и това прави още по-пълна и убедителна характеристиката на някои общи особености на българската действителност тогава и по-специално на изгражданата новобългарска култура.

Разглежданият труд обезсилва срещаните тук и там мнения относно преобладаващата роля на случайности, на стихийни подбуди и начала в този процес. Изнесените в него данни свидетелствуват за системност, обмисленост и непрестанно водена още от самото начало борба на становища по приишните въпроси за характера, насоките и целите на изгражданата новобългарска култура. Частично доказателство за това е дори писмото на Неофит до Милош Обренович — авторът му предлага от всички представени за печат произведения на новобългарската книжовност да бъдат издадени „поне най-нужне“ (с. 81), т. е. сазна направеното по обективни критерии степенуване. Също многобройните изказвания за качествата и задълженията на книжовника или народния просветител въобще — сходни с изказвания на десетки други дейци от нееднаква величина, имат за историка на епохата важно значение. Отличителен белег на труда от такова гледище са още изнесените в него сведения за все по-резултатно направляваната от втората четвърт на миналия век борба срещу „гръцките църковни ограничения“, взети като аспект на всенародната църковно-национална борба. По думите на автора тя била водена в „три направления: свещеноначалничество от свой род, религиозна (!) просвета с български книги, църковно богослужение на български език“ (с. 90).

Приносното значение на монографията проличава най-вече в подробния и системно изложен преглед на Неофитовите съчинения. Обхванати са всички произведения (педагогически, историко-географски, църковно-исторически, религиозно-дидактически, църковни слова и проповеди, псалтирски църковно-певчески, разни) — общо 38, 20 от които са неиздадени. При разглеждането им са съчетани библиографско-описателният, критико-аналитичният и оценъчният подход, като по правило се дава подчертано предимство на първия от тях. Авторът изнася всички историко-библиографски данни и на предно място поставя сигурните сведения за написването, отпечатването (кога, къде) или неиздаването (причини) на съответните произведения: разкрива подробно съдържанието им, насочва вниманието към доказани или предполагаеми източници, не пропуска големината на тиража, личността на спомощствователите, действителните и мнимите дарители на парични суми; привежда приети постановки и оценки, като към едни от тях прибавя свои акценти, а съчиненията с религиозна тематика разглежда обстойно. Изразеното тук предпочитание на библиографско-описателния подход е основателно и нужно, оправ-

дава се от състоянието на изследванията за Неофит Рилски. В тях липсват необходимите пълни данни от такова естество за много Неофитови съчинения и най-вече за по-голямата част от „оставените в саидните“ ръкописи. Достатъчно е да спомена изчерпателното описание на всевъзможните обстоятелства, осуетили отпечатването на речника — „кошмара на неговите дни и нощи“ по израза на Иван Шишманов, а според Захари Зограф — произведението, което „ще се типоса със помощта на сичката България“; също изключително интересните подробности относно българските издания на Новия завет, свързани така плътно с националната съдба на българите тогава; или още пълните сведения за проучването напоследък псалтирски църковно-певчески трудове и неиздадени съчинения, възстановената хронологическа и тематична характеристика на изнасяните църковни беседи и проповеди. Постигнатото в тези части на книгата е несъмнен принос, който обогатява научната литература за Неофит Рилски, дава обосновани отговори на поставени преди въпроси по останали „открити“ или само частично решени главно поради непълното опознаване на огромното архивно наследство на този втори по величина след Паисий народен учител, книжовник и просветител от Банско. Активната и по същество неизменно отрицателна позиция на цариградския патриарх срещу Неофитовия превод на Новия завет, оценен правилно като фактор на самостоятелното народно развитие тогава, симпатичните към рилския монах и противоположната намеса на изтъкнати български просветители от различни краища, своевременно предприеманите от Неофит мерки или рязкото му несъгласие с прикритите подбуди и цели на Патриаршията, отпечатването на превода и влиянието на неговите пет издания до 1871 г., когато се появява нов превод — това са също добре мотивирани обобщения, обогатяващи известната ни досега истина за едно произведение на новобългарската книжовност, а чрез него и по-широко за българското просветно движение (с. 90—100).

Основно място в труда заема главата „Характеристика“. Задачата на автора е ясна: единичните изводи за жизнения и творческия път на Неофит Рилски да се обобщят в истината за неговия външен и духовен образ. Представата за „физическия портрет“ била улеснена от известните обективни данни (автопортрет и портрет на Захари Зограф, спомена на дейци като Виктор Григорович, Иоаким Груев, Димитър Маринов, Константин Иречек и др.), нейното „уплътняване“ не създавало почти никакви сериозни трудности. Далеч по-изяче — твърди той — стоял въпросът с „духовния образ“ на личност като Неофит Рилски. Защото, посветен без остатък на едни от най-същностните идеали и задачи на новобългарската просвета и на българската нация въобще, съзнателният му живот преминал в Рилския манастир и бил вътрешно свързан с него в много посоки. Тази особеност изтъкват почти всички изследователи на Неофит, изключително и авторът на разглеждания труд. Наред с ценните си заключения за приноса му в новобългарската просвета, литература и култура той слъва неговия „духовен образ“ с патриотизма и високата му култура, с вроденото му чувство за актуалност — с отзивчивостта и предаността му на

неотменимите нужди на времето, с онези негови изказвания за народността и призиването на просветителя, които отдавна са възприети като мярка за демократизма и висотата на българската обществена мисъл тогава. Тази линия не е изведена докрай, необходимо е да бъде тя съизмерена с реалното съдържание на понятията като „християнско съзнание“ и „християнска култура“ на българското общество от епохата на Възраждането.

Авторът на новия труд подчертава тези и подобни на тях качества. Остава обаче впечатлението, че едни от най-важните черти в „духовния образ“ на бележития възрожденец той открива в „религиозното съзнание“, в църковно-проповедническата дейност и в произведения с религиозна тематика, поради което и дава на тях видимо предимство. Това впечатление се подсилва косвено от факта, че в приложението към книгата са поместени неиздавани и неизследвани досега църковни слова и проповеди, изключение представлява текстът „Живот и подвизи на преподобните наши отци Методий и Константин, наречен Кирил, епископи моравски, учители славянски“, печатан първоначално в „Христоматия славянского языка“ (1852 г.). Но истинските основания, които подхранват посоченото впечатление, са в самия подход на автора, във формулираните от него обобщения и заключения за „монаха Неофит и мястото на молитвата в неговия „интимен монашески живот““ (с. 149), за неговите нравствени принципи и добродетели, за отливачащата го „мистична вгъбеност“ (с. 146) (запълваща дневника), за преминаващи от произведение в произведение религиозни теми. Идвайки в Рилския манастир заедно с Тома Вишанов, бълещият „патриарх на новобългарската просвета“ приел „монашеството като мечта и единствен свят път към нравствено съвършенство“ (с. 145). Същото се твърди и за онези години в живота на книжовника, които са наситени с помисли и дела за разцвета на новобългарската просвета. „Молитвено благодарение на бога — четем на с. 149 — съзираме почти във всеки негов труд.“ Даже „Българска граматика“ — труд с чисто педагогическо значение — завършва с молитвена благодарност, подразбира се, към месецаните братя Мустакови:

Който ни помогна да пристигнем
На Болгарската граматика к концу,
Слава, хвала и чест от нас да бъде
Всех благих и добрих дателю творцу.

Колко последователно е застъпена тази гледна точка, показва и следният момент. Известно е, че в предговора към „Българска граматика“ Неофит Рилски внушава следната идея: Четенето, издаването на учебни помагала и построяването на училища трябва да предхождат по време издаването на нови и Вехти завети, а така също строежа на църкви и манастири. Според автора на труда Неофит въвежда тази революционна за „неговото време“ (с. 156) мисъл по предимно или изцяло религиозни съображения: „Обучението, ограмотяването, изучаването на азбуката, усвояването на частите на речта (стимологията) и „кратките правила на правописанието“ ще даде възможност на обучението да вникнат в смисъла на Свещ. Писание и на всяка книга на български език, която им попадне в ръцете.“

Приведените и сходни на тях твърдения са едностранни, принижават обхващани идеи на Неофит за насоките на новобългарската просвета и култура до „молитвеното начало“ в „интимния му монашески живот“. Обяснението им е откъснато от цялостния анализ на произведенията, включително и на сега публикуваните църковни слова, не се подкрепя от неговите писма за живота му в манастира, след като се завърша от о-в Халки, засенчва духовния образ на „Иеромонаха Неофит“, който редом с епископ Софроний Врачански, Неофит Бозвели и други църковни дейци революционизира на съответния етап не само новобългарската просвета, но и религиозното съзнание на българина, традиционната представа за предназначението на монасите, на църковните служители и на църквата като народностна институция в условията на националното ни Възраждане.

Тенденцията да се извежда гражданско-патриотичното, светското и научното в схващанията и делото на просветителя Неофит Рилски от религиозното, а още повече от религиозно-мистичното в поведението на монаха Неофит, и то да се представя като основна величина в характеристиката му, е погрешна. Тя обаче има за нас и по-съществено предназначение — указва на необходимостта подобен род въпроси да се изследват в най-близка връзка със слабо проучени общи проблеми на българската обществена мисъл през XVIII—XIX век. Такъв е методологически занемареният проблем за отличителните белези на религиозното съзнание в християнската култура на българите през онези епоха. До противоречие с родната действителност, а също и с етапите на идейното развитие въобще, води както необоснованото подвеждане на дейци и явления в тогавашната ни история единствено или предимно под знамената на *светските тенденции*, така и още повече идеализирането на религиозното начало *като такова*, без да се разкрива неговата неединна природа и роля. Преходът към Възраждането и самото Възраждане означават не просто смяна, а борба на мирогледни системи, често в рамките и на всяка една от тях. С различна интензивност тази борба се води във всички области на националния ни развой, исторически перспективното в нея определя в немалка степен духовния образ на дейците и специално на Неофит Рилски.

Позволявам си да спра вниманието на автора върху някои фактически грешки. Публикуваните в книгата на епископ Арсений Стобийски писма тук са цитирани с много отклонения от оригинала. Ето няколко примера из писмото на Неофит Рилски от 27 юли 1831 г. до Иеродякон Авксентий: в оригинала „человек“, а в труда „човек“, вместо „И аз каквото що знае“ — „И аз какво що знае“, изразът „... и възможно ли е сега да се повърнем като пес на своя блевотини?“, вместо „... и възможно ли е сега да се повърнем на своа блевотину?“ (срв. с. 20 и 19). Сходни са грешките в писмото на Марко Георгиевич от 8 октомври 1833 г. (с. 24—25) до Неофит Рилски (с. 22—23), в цитата на с. 44 из Дневника, в писмото на Иеромонах Никифор Рилец от 23 юли 1845 г. (с. 44—45 и с. 168). Писмото на Виктор Григорович е публикувано изцяло два пъти (с. 45, 185—186) и в двата случая обаче различно, като не се постига

еднаквост в текста тук и в документалния труд (с. 115). Непълно, а на места и неточно е библиографското описание на използваната научна литература.

Посочените грешки не поставят под съмнение приносните моменти в най-новата монография за Неофит Рилски. Както вече отбелязах, те обхващат главно документално обосноващите решения за така наречените „открити въпроси“ в биографията на големия национален просветител, раз-

ширения поглед върху неговото книжовно творчество и публикацията на част от неиздадените му произведения. Наложително е да се помисли за едно съвременно издание на всички основни по значение автобиографични, филологически, исторически, географски и друг вид съчинения на Неофит Рилски. Така бихме могли през 1993 година да отпразнуваме достойно неговата 200-годишнина.

Илия Конев

SOMMAIRE

1. Introduction — 1

2. Le jeune Neofite — 11

3. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

4. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

5. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

6. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

7. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

8. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

9. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

10. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

11. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

12. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

13. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

14. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

15. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

16. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

17. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

18. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

19. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

20. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

21. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

22. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

23. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

24. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

25. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

26. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

27. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

28. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

29. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

30. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

31. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

32. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

33. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

34. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

35. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

36. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

37. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

38. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

39. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

40. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

41. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

42. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

43. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

44. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

45. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

46. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

47. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

48. Le Neofite à la fin de sa vie — 21

SOMMAIRE

Roger Bernard (Paris) — Sur les disciples de Méthode	3
* * *	
Efrème Karanfilov — Humanisme et esprit de parti	5
Ivan Rouge — Iordan Iovkov — le rebelle	11
Iordan Kaménov — A la recherche de l'idéal	26
Iordan Tcholakov — Assen Zlatarov et Nicolas Vaptzarov (Parallèles et réflexions)	39
Evéline Stéphanoïa — Rapport entre le civique et l'éthico-philosophique dans la poésie des années 60 et 70	49
Ivan Spassov — „La foire des rêves multicolores“ (La poésie de Liuba Kassarova)	61
Kostadina Iordanova — Hermann Hesse — La dialectique de l'esprit didactique	78
 <i>Communications scientifiques</i>	
Guéorgu Tsankov — Le temps des actes (La critique de la traduction en 1986 — succès et imperfections)	88
Nicolas Arétoïv — La traduction de prose en 1986 (de l'anglais, de l'allemand et de langues nordiques)	99
 <i>A travers la pensée esthétique mondiale</i>	
Albert Camus — L'homme révolté	117
 <i>A travers la presse étrangère</i>	
Revue littéraire de l'URSS, de la RDA et d'Autriche	122
 <i>Revue</i>	
Rozalia Likova — „L'âme de l'artiste“ de Zdravko Tcholakov	127
Ivan Karadotchev — „Personnalités et idées“ d'Alexandre Iordanov	130
Ilya Konev — Deux publications importantes sur Néophite Rilski	131

СП. „ЛИТЕРАТУРНА МИСЪЛ“ ПРИЕМА ЗА ПУБЛИКУВАНЕ СТАТИИ С ОБЕМ ДО 40 СТАНДАРТНИ МАШИНОПИСНИ СТРАНИЦИ — 30 РЕДА ПО 65 ЗНАКА, В ДВА МАШИНОПИСНИ ЕКЗЕМПЛЯРА (ИЛИ ОРИГИНАЛ И КСЕРОКОПИЕ). АВТОРИТЕ ДА ПОСОЧВАТ ТРИТЕ ИМЕНА, АДРЕСА И ТЕЛЕФОНА СИ. РЪКОПИСИ, КОИТО НЕ ОТГОВАРЯТ НА ТЕЗИ ИЗИСКВАНИЯ, НЕ СЕ РАЗГЛЕЖДАТ ОТ РЕДКОЛЕГИЯТА

Адрес на редакцията: сп. „Литературна мисъл“, ул. „Чапаев“ 52, бл. 17, 1113 София, тел. 71—31 (вътр. 39—94)

© Институт за литература
при БАН
1987
с/о Juyautor, Sofia

Технически редактор *К. Иванова*

Коректор *Д. Спасова*

Дадена за набор на 16. VII. 1987 г. Подписана за печат на 15. X. 1987 г. Формат 70/100/16
Печатни коли 8,50 Издателски коли 11,02 Тираж 1650 Изд. индекс 11330
Годишен абонамент 12 лв. Отделна книжка 1,30 лв.

Печатница на Издателството на Българската академия на науките
1113 София, ул. „Акад. Г. Бончев“, бл. 6
Поръчка № 330